ئێوارەی تاوسان

ئەلی هاتەمی

حاتمی، علی

ئێواره تاوسان/ شاعر علی حاتمی.- کرمانشاه: باغ نی ، ١٣٨٩.
٧٢ ص .
ISBN ٩٧٨-٩٦۴-٢۶٩٩-٥١ -٣
فهرستنویسی بر اساس اطلاعات فیپا.
١. شعر کردی – قرن ١۴. الف. عنوان
PIR ٣٢٥۶ / ٢ح ٥۴٣ک ١٣٨٩ ٨فا٩/٢١

چاپەمەنی باخ نەی - کرماشان
www.jiyarkurd.com
ناسنامەیۆ پرتووک

باوەت: **شێر**

ناو پرتووک: **ئێوارەیۆ تاوسان**

شاێر: **ئەلی هاتەمی**

رۆبەرگ: **چەنگیز ئقباڵی**

دیزاین بەرگ: **مەهین خودایاری**

چاپەمەنی: **باخ نەی– کرماشان**

ناشر: **باخ نەی – کرماشان**

هەژمار:

جار چاپ: **چاپ یەکم**

نرخ: **٥ تمەن**

ئێوارەی تاوسان ٣

پێرست

تاوســـان ٩
کی له لۊەتەو بۊند... .... ١٥
چوارانی ژیی ١٩
یەکم جاره ٢٦
گەماڵەیل ٣٥
دێو و باێەقوورەتەیل و دووسْ گیانائ گیانی ٤٢
کلگەیلْ پائ... .... ٥٠

ئەسەکامی ٥٧
١ .... ٥٧
٢ .... ٥٩
٣ .... ٦١
تاڵبی ٦٣
دوان گوورانی ٦٥
١. ! let me in (گلەوەدەرە) ٦٥
.... ٦٧
شێرێگ ئڕاێ هؤچ ٦٩

تاوسانْ

ئراێ چەنگیز ئقبالی

خەوەردار هاتێە و خەوەر هاوردێە

مەلەوەرەیلْ لەتلەت کریاێ و ئافرەتەیلْ لاولوو
خوەرْ خەوانی چووڕچووڕ خۆن لە لێ داچووڕێ

چمانێ گووانْ میەێ زا بڕیمە!

هووره چرۆم و هووره لە پسا لە هۆرمەو چوود
چەو ئلاڵمە مناڵێگا کْ پیا بوود و هووره لە هۆرمەو چوود

ئێوارەسە
مردێە و لە دەروەچەگەیەو نوورێدە ئاسمانەو
ئیوارێانْ هەمۆشە
مردێە و لە ئێوارێانەیلێ هۆرەو کەێ

ژنەگە چەمەیل لە قەپاڵێ بۆ
لە قولەێلێ لیکەترین مناڵەیل لە زرپْزیپیان بۆن و
لە ئاخڵْ مەمانێ
مانگەیلْ گووانبزاکردێ قووڕانن

خەوەردار هاتێە و خەوەر هاوردێە

کۆچەگە لە شەتاو دیم
داربەرقەیلێ سەرەوخوار
لەێ کەلە

چێمەسەو خەو

هۆرەوەری نۆرەیلێگگ وە تاڵان چێن!

لە تیەریکانْ بێچراخْ چراخدەمدەران
لەو باخە
دوان کەو لە قەور نامە
لەو مەدرەسە
لە پاێ دارْ زەردەلۆ
لە قەور نریامە
لە ئێ مەێدانەگ
خەڕێ تامْ ئێوارە دەێد و
ئاسفاڵت
سەونزْ دۆدیڕەژْ ناومەماند دەێدەو

لە تیەریکانْ بێچراخْ چراخدەمدەران
هەوراتْ زڵفەیلد
بەێدەم وەرەو تیەریکترینْ خەوەیل
لە پێخەفەگەم

چەمێگ هوورە چڕێ

بیلا مْ بمرم
لە قۆلەێ کەڵەشێرەیل بمرم

هەیشتدەرخانْ ئێوارە
لافاو دەسەیلْ هڕووش کریاێ شەماڵ لە شەش باڵایا

ئێ باخەسەگ
خەوە تێ زاید
خەوە تێ زاێد و
یەکڵەئافرەت
لە پێخەفەگەم زوانکت کەێ

لە پەژارەێ جوانەمەرگەیل جامەکێ داتاشم
ئڕاێ لۆەتەو بۆند

ئێواران
لە گڕیفڕی مەمکوولاٚند
ئێوارانێگ لە مەلەوەر

بیلا قەورەگەم رؤ ئەو خوەرئلاٚ
لە سەرْ کەلْ سخلٚوجمێگ بوود
ئەسپْ دەسْ پەیٚ هەنجیاییێگ
ئێوارە وە کوولٚ ئەسپە سەرشێتەگەیەو شەماڵ

توام چلهزار ساڵ لە لەشد بژیەم
توام چلهزار ساڵ لە لە شد بچمەو خەو
لەوەودؤایش
لە لەشد لە خەوا بام
لەشد جاڕێگە و ئرمێسم دارْجفت
وە دەلیا دەلیا گاجفتد کەم

یە قەورەگەیە
کوچگێگ شوونْ دیمەنیٚ گرتیە

داره‌گان مه‌له‌وه‌رن

چه‌مه‌یل چڕنه‌و پید
کوچگ چڕێده‌و پید
کوچگێگ له‌ مه‌له‌وه‌ر ئه‌ویه‌ک نریایٚ
چڕێده‌و پید
مه‌له‌وه‌رێگ وه‌ گژْ یاڵێگه‌و
چڕێده‌و پید

بیلا مْ بمرم
له‌ قۆله‌یٚ که‌ڵه‌شێره‌یلْ ناومه‌ماند بمرم
له‌ ئێوارانْ بیٚپه‌رتخێگ
له‌ تیه‌ریکانْ لۆه‌ته‌وبۆند

ئاڕاى سەید

کی لە لۆەتەوبۆند ڕەسێدەو
هەگ ْ یەکمجار لۆەتەو بۆد
هەگ ْ یەکمجار لۆەتەو بۆد؟
کی لە تید باڵەو گرێ
هەگ ْ یەکمجار لۆەتەو بۆد؟

نووڕسمە پرشەپرشْ شەتاو وە سەرْ گوڵانْ تازەداچەقیەو

یەکمجارگ باڵاد قۆلنێ

هەگْ چارەسیەی م بوودە ئرمێسْ شوورٍ زڵمات و
تەنیا ئەزرەت لەوە خوازم
سەرەو بنەم و دی لە خەوا نام

هەگْ وە نەرمەنەرم داچەقی
لە چووڵاێچووڵ

هەگْ ژیانْ بێخەێرْبەێرم
یەێچەک هاوارْ کوورێگە
لە قەێپاڵْ زڵماتْ دْکوتْشەوار

هەگْ لۆەتەوبۆند
هەرایْهەر چوودنەو خەو

نوورٍسمە زەردەخەنەگەد و ئەزرەت لە ئەوهاتنْ خوەرەیل خوازیم

هەگْ ژان داگرێدەد

له کوڵەسۊکْ سەرەگیژەێگ

هەگْ خوەراوا
وە پەژارەوە
له خیاوانەیل تیەریکا تیەم

هەگْ یەکمجار لۊەتەو بۊد
هەگْ یەکمجار لۊەتەو بۊد
بیٚ یەگْ گشتیەکْ پیایل له ناوڕانەیلد بوونە قورڕگیٚ له نۊر

هەگْ یەکمجار لۊەتەو بۊد
کی چەو ئلاڵێدە نەتۊەنمی مەرگا
کی ڕەسێدەو له زەردەخەنەگەد؟
هەگْ یەکمجار

ئڕایٚ له هۊرەوبردن
له هۊرەوبردن
قەیٚپاڵْ زڵمات

لە پسا چیدنەو خەو
شەوار دریژە
لۆەتەوبۆند
سەر لە هۆچگە نیەشێونێ
خەنەخەند
دەمێگ لە سەونزەوار نیە

لە پسا چیدنەو خەو
ئرمێسەیڵ تیەریک
جەهان لە ئرمێسەیڵ تیەریک لاوە نیەکەێ
ئرمێسەیڵ تیەریک هرگزاێهەرگز لۆتەوبۆند لە خەوا نیەکەێ
ئرمێسەیڵ تیەریک لە چووڵاێچووڵ ڕێ داگرن
لە ئرمێسەیڵ تیەریک هەرگزاێهەرگز ئاگەدار نیەۆد

ئڕاێ لە هۆرەوچێین
لە هۆڕ جەهانەو چێین
وەختْ وە خەو چێنە

-//٤ ئسلامئاباد

چوارانی ژیی

بۆوە خەوێگ وە ڕووژ نایٚ

...

بۆوە خەوێگ وە ڕووژ نایٚ

...

بیلا چەوەیلم بمرن

...

بۆوە خەوێگ

...

چیدن

لە پەژارەێ ڕانەیلد

چم

وە تەمێگەو لە ناو قوڕگم

ئەڵوەن لە چەوەیلم وشک کرد

ت ئەو گیریەیلە ئەو گیریەیلْ بێ ئرمێسە بۆش.

گیریەیلْ بێ ئرمێس

بێ نۆکْناک

گرمهڕێگ

واران وە دۆویەو نیە

چریکە

خودا دەمد چەفت بکەێ!

ڕۆچەێ پەڕیە!

لە ڕەنگ گۆەڕیاس!

نەخسوورد تمنم!

مڵاژگ لە ناو لەپ

قیژە

قیرە
خڕخاڕ
گرپە
بوورەیلْ بیٚ ئرمێس
بیلا بایٚ بیلا بایٚ
تا لە پێخەفەگەیا ئلاٚیٚ
ئەوەگْ چەوەیل لە لیٚ هەرەسناکن
چەم پەیٚ دڕینْ چەود مۆژەش چۆن خارەن
لە چەوەیلم خڕ خوەید و خڕ خوەی

چۆنەو پتْلالٚی

خڕم دەید و خڕم دەی
خڕە لیٚ بڕیاس!
لە ڕووژەیلْ وە شەو بۆ تر ڕووژەیل گشتیٚ بوونە شەو ڕووژەیل نیەمینن قوڕگم وشک کرد قوڕگم ڕوژەیل وشکان ڕووژەیل وە قوڕگْ وشکێگەو گیان کەنن دەس دڕا کەم تیەێدە دەسما لە چەوەیلم خڕ خوەید و خڕ خوەی کاسەیٚ ئاو بایەیٚ بوودە خۆن بایەیٚ بوودە خۆن و هێمان
تەرمە و هەڵوایٚ وەرجنازە و قیژەیٚ پیایل

لەێ نوو مردێە و لەێ نوو چەرخیش هەر ئەو چەرخْ هەردە
جارانە و
نیەتۆەنی لە خەوا بای
زواند شوورا بکەیدە دەیشتْ خەو
بیلا لەێ خەو وە ئەو خەوا
هۆرەوەری نۆرەیلێگگ وە تالاْن چێن!
ئەو نۆرەیلەگ
دکوتْشەوارێگە چمانێ
چالْ قەۆێگ
چەوەیلم نۆقنی
چراخەیل کوشنێدەو
دەمد بووە بارْ لێویەو نیەکەێ
لە شەوارەیلْ لەشم کەپوولْم نریاۆدە قەور
لە پەێجوور بۆم و دەمم نریاۆدە قەور
قنجگ قنجگ لە پسا برِید و
دگانەیلد برمنە تیم
کارێ وە م هات
لە شێت بۆنا دەس کەێدە پێ
لە بوورِەیلْ بووە پیەو نیەکەێ

ئێوارەیٚ تاوسان٢٣

بیلا بهەڕێدەد   گەردەگیژاو مووسیقا

لە ناکوورەیٚ کوورْ ناکەیْ تیەلْتیەریک

لە نەؤەیٚ نەؤەیٚ نادیارا

قیڕەکەرْ قوڕیٚداپاچیایٚ چەوەیلئاگرگرتیٚ

دەمد بپووقنی   دەسەیلد برنگ بەیٚ   قیڕەیلد قورتار بکەیٚ

بیلا بهەڕێدەد

مووسیقایٚ

خودا مرد!

تا بوومە کوچگ!

خە... خە... خە... خەڕ... ڕیٚ

خا... خا... خا...

یا... یا ... یا... ر

لەڕگ لە ناو هسارەگە

وە سەرْ پاێەو

لەڕگ تەکانە خوەیٚ نیەیٚ

داڵگم جؤلەبڕە

دار و کوچگ و مەلؤچگ و خەڕیٚ

لە ناو دەمم

چەم... چەم... چەم... چەم پەیٚ... پەیٚ... پەیٚ چەم لەرزان
لەرزانە لەرزان لەرزانە
تا بوومە کوچگ!
لە دەمێا گرپە کرد
لە گنْ ئێوارەێگا لە گنیٚ داڵگا داڵگەگەیٚ! لە شەوترین
لە چەوترین ئڕایٚ
لە زمسانێگ لە گیرفانێگ کلگەیل شووڕترین
خڕۆنکەیل و
ئستفراق
پەیٚ چەم
تا بقیڕنن لە گیرفان لە دەم لە هسارەگەێا تەمۆرە
گووشتە و وساسە پاێەو تا گەردْ پا یانەیٚ چەم ئاوا بکەیٚ وە
ڕەنجْ بەردەیٚ بنیامین تا ڕەنجْ بەردەیٚ بنیامین وشک بکەیٚ لە
دەمێا لەڕگیٚ دەرپووقی تا بێزاری بوودە مووسیقا
بقووڕننەیٚ
تا مووسیقا بوودە بێزاری بوودە بێزاری
خەوەیلْ توو لە توو
لە دۆاڕووژەیلْ هەفتەێا
لە وتوتەیلْ ئەومەڕەسیٚ

ئێوارەیٚ تاوسان٥ ٢

له هامْشوو خێاوانه‌یل وه له‌شدا
له شیپْشاپْ وتوته‌یل
تا دۊاڕوژه‌یل
له خوەڵەمڕواران دۊاڕووژه‌یل
ئاێه‌مه‌یل وه هواێه‌و   تا کلگ دڕا بکه‌یم و یه‌کتره‌کی به‌یم له چه‌پ
نم نم داڕمیه‌یٚ گوڵْسوو له دڵته‌نگی ناو له‌پد
ده‌سه‌یلم
له تنا ده‌س که‌ێده پیٚ   له شێواوشێوْ پرچد   له خه‌نه‌خه‌نْ له-
رزانه‌گاند   له ڕووژناید
نۊره‌وه‌ری نۊره‌یلێگگ!
له شووڕبۊنْ کلگه‌یلما ئڕایٚ پرشه‌پرشد
له ناکووره‌یٚ کوورْ ناکه‌یٚ تیه‌ڵْتیه‌ریک
له شه‌وه‌یلْ بنْقوڕیٚگر
بیلا بایٚ بیلا بایٚ

سه‌رماخێزان — وه‌فران‌وار ٤
ته‌ێران

یەکمجارە

لە دؤایێ مردن

هوورەیۣگ بچڕم

لە تیەڵتیەریک و بیێنؤرەگە

هەگْ وشک کەیێ

لەبە بیۣاوانەیل گەردیم لەبە شوونْ کەوش ماڵیم لەبە چەقْپەڵ کردم!

ئێوارەیٚ تاوسان٢٧

لە گاپارەیٚ موورْ سەرخوەشێگ داشەکیەم و

لە قۆلی

قوولّەم ژنْ موورهارێگە

قوولّەم موور تیەرێد و دەنگیٚ ها وە قینەو

ئمڕوو فەرە شەکەت بۆم ئڕایٚ گەیشتوولّی ئێواران. ئلّاژیام و خەشە

لیم بڕیا.

ئمڕوو فەرە

ئەگەر چراخەیل و خێاوانەیل نەونە ڕیٚگرد

چراخەیل و خێاوانەیلْ خەشەلیٚبڕیایم

لە هۆچْپۆچْ ئیٚ دەفتەرەیلْ شڕبۆە

هێمان سەرم لە لید سڕ مێنیٚ

چۆ تۆەنسی بۆد؟ خوداقەۆ!

بێجگە لەیٚ دزەلەیٚ باوگمردیٚ و ئیٚ کزەیٚ لە قەورەوچڕە سروە لە

هۆچەو نات

سەونزلّانیەیلْ لاولووکریایٚ!

مەرگەیلْ هاوبازی!

نە ژانێگ هەسە نە خوەشییێگ

چوولّ پەتی هۆچ وەهۆرنەۆ موسیقیەیلْ خەمبار

لە وشکەیلْ چکْچوولّ

له دڵتەنگی پیربۆ له هۆرەوبەران
لەێ نیمەروو ئەوپەرتخچێن و سەرەونانه
هەگۨ جاڕەیل تازه جیق دانه و
شەماڵ هاڵۨ تر دێرێ
له تەقۨپووقۨ دەروەچەیلۨ داچەکیاێ
نۆرەیلۨ یاسگرتێ
له ئەو هەمگه ڕووژەیلەگ مەرگ نۆرێان بۆ هۆرێان بۆ
هەر ئێسایش چۆ نۆرۨ جەهانه
جاڕەیلۨ ئەزیزەگ جیق دەن
چۆ بڕەسیدنەو له ئێ مەرگەگ
له یەکترەکی لاوه نیەکەیم باوان!
نووڕیمنه چووڵیەیلمانگ پڕیانەو نیەکەیم
نیمەروو وەهار خۆنۨ باوگێ له لیمان تواێ؟
یاس گرتیمه له یەک
نووڕیمنه چووڵیەیلمان و چەومان ها وه خەوەو
نیمەروو وەهار خۆنۨ باوگێ له لیمان تواێ؟
نه، نیەڕەسیدنەو
یەو چمان دەنگێ وەلۨ ئێ دنیایا نیه!
لێویاۆد

ئێوارەیٚ تاوسان۲۹

خەمد لە کوولّم چۊ خاسْ لیوە
بیلا هە کوور بووم ئڕاێ کوور
خەو گەیشتوولّی نیمەرەودۊان مووسیقا خەو
ها کاکەم برام باوگم باوانم!
وە بارْ گونایل و خوەزیەوەیل و تەنیای
لە ژێرْ واران چێەو خەو
مالّێگ هەراێهەر نەۊنْ تْ بۊنیە
گوورانییێگ لە پاچگْپیچگْ هۊرْ تنا دەس کەێدە پێ
چاوەڕوانی نۊرێگ کەێ بوود دْ کلگ وە مردێ بنەمە پشتْ چەودەو!
زلّماتێگ لە کوورای تواێ چۊ بڕەسیدنەو
لۊل خوەێد و
نخم
کەێ بوود دْ
باوگم کوور
لە کوورای
توام
چنگ کوتێ لە ئاو
مەونج دەێ
شەکەت و وەلّەکەت

وە دەمْ هۆرەو

وە خەو چێن

نە، نیەڕەسید

شەوەکیانێگ نـۆساۆد:

ئەو سوو نیمەرەودۆایێ نـۆساۆد:

لە نیمەرەودۆانێگ چۆ گشتێ نیمەرەودۆانەیل

نیمەرەودۆانێگ چەوەڕێ هاتنْ ئێوارە

لە وەهارْ چەوەڕێ هاتنْ تاوسان

نیمەرەودۆانێگ پڕ لە ئێوارەێ تاوسان

نیمەرەودۆانێگگ مەلەوەرەیلْ ئێوارەێ تاوسان لە جاڕەیل و چەمەیل و شارەیلْ دۆرا تیەن و نیشنەو بانْ چەوەیلد و سەرەو نەی

باڵْ چەو دەیدە ئێوارانا و خەشە لید بڕیەێ

لە جاڕەیلْ دۆرگ

هۆرەو بکەی یا نەکەی

ژان بکەی!

مەرگ بۆ و دەمْ مْ پێس بۆ

چەوم تفانۆنە ڕۆوێ

هیرکْهاک

لەورە   لە ناو ئەو هەمگە

ئێوارەێ تاوسان۳۱

شەوەگانێ خاس تیەنە نەزەرما بەرەمگوری بۆ چمانێ
یەکێگ لەورە داناۆدنەم
قیژانن بووڕانن دان لە سەڕْ کەپوولْ
یەکێگ دۆز لە وینەێ خوەم کردۆدە وەراێوەرمەو و بزەێگ لە پەڕْ
لێوێ بۆ گاجار کلگ دڕا کرد وەرەو پیم گاجاریش لە یاڵەگە
چێەو بان
شەوانە سەرەو نام و چەوەڕێ هاتنێ بۆم
ڕۆوەو دەروەچەگە
چەوەڕێ بۆنێ نۆسام
لە چاوەڕوانی چوودنەو پەرتخ
لە چاوەڕوانی ئەودۆا دیتر چەرمیەیلْ یەێپشت
مشتێگ خەڕێ خەفەتتێرە ئەو دۆرەیلْ لە هۆرەوچێ کتْکوورْ
کوورەوبۆە
لەپد وا کە تا دارشێ
تەپْتوورزەگەیشێ بتەکن!
لە جاڕ ئلاژیاۆم
ئاوابۆنْ خوەر نووڕسم و
ئێوارەیل و خوەریل یەکەو گرتن
ئاوا بۆم

زمسان ـ وەهار ٥ ـ ٤

گەماڵەیل

گەماڵ گەڕ

گەماڵ شەڕ

گەماڵ زەنجیرکریای

گەماڵخان

گەماڵ تر

□

گەماڵ گەڕ
هۆر منالْیه گ داڕزیاس و دۆادۆایه
گیان کەنێ

گەماڵ شەڕ
گەمالْێگه نەێدنەو شووند
توایێ قەپ بگرێده لید

گەماڵ زەنجیرکریایێ
گەماڵ خەتەر تره
ئه ولێ بکەن
له گەماڵ شەڕ بەتر کەێ
قنجگێگه لید نیەیلێ
ئەمانێ هەلەێوایشه له تاوێ کولْپس کردیده
نیەوێری وه نزیکیا ڕەێ بۆد

گەماڵخان
یەکێگه خوەشده ناو نۆرێ نیەتیەێ
لابد ئەۆیش خوەشیه ناو نۆر ت نیەتیەێ

گەماڵخان ئەڵبەت یەکێگ و دوانیش نیە!

گەماڵْ تر

نیەزانی کیە و چوەسە

هاتێ یەێ زەمان زانسؤد

ئەمانێ ئێسا نیەزانی

هە یە زانی هاتێ دووسد بؤد

□

گەماڵْ گەڕ

وە دڵسزیانێگ نان کەیدە وەرێ

خوەشد تیەێ گیان بڕەویەێدەو پێ

بوودە گەماڵەگەێ جاران

ئەمانێ قازاشت نەێرێ

بایەێ بیلیدنەێ ئڕاێ خوەێ بتووپێ

لە کەنێگ

لە دؤرەئاواێ

کەس ئەو سەرێ نەچوود

مە داڵەیل و مەیەسەیل- خوادایلْ پێسی-

گەماڵ شەڕ
نان کەیدە وەرێ
بەشکم بوودە دووسد
کارە کارد نیاشتوود
ئەمانێ یەیشە قازاشت نەێرێ
گەماڵ شەڕ
هۆرێ وە تێژێ دگانەیلێ نیە!
سوو گورجتر لە دۆەکە نەێدنەو شووند!

گەماڵ زەنجیرکریاێ
هە دڵێ نەیری نان بکەیدە وەرێ!
وەو چەوەیلْ ترسناکەو هەگْ نووڕێدە پید و
تا ئەورەگْ زەنجیرەگە هیلێ
هەڵاماتد تیەرێ
لە هۆردەو چوو نان چوەسە و دووسی کامە!

گەماڵخان
نان بکە وەرێ نەکە وەرێ یەێ سانە
گەماڵخان هەمۆشە گەماڵخانە

خودایش بایدنەو زەۏ!

گەماڵْ تر

 نیەزانی کیە و چوەسە

سە نیەزانی نانیش تواێ یا نە

□

گەماڵەیل فەرەن

یەکێگێان یووزف ک. یەگ چەقوو نەنە ملێ

تـۏتگەیلْ شاریش هەن

گْ ئەسباوبازی یا خوسەلەهۏرەوبەرْ خاوەنەگەێانن

گرانیشن

پۏلْ یەکێگێان هاتێ ژیانْ تْ ژیرْڕۏ بکەێ!

ئەمانێ گەماڵْ تر

هەرچێ کەم نیەکەفێدنەو هۏرم

هاتێ گەماڵێ بۏد لە مەتەڵەیلْ باوگم

هاتێ گەماڵێ بۏد لە مناڵی

کْ گەڕ بۏد و

وە کزێگەو نان خسۏدە وەرێ

هاتێ گەماڵ شەڕێگ بۆدنگ
قەپ گرتۆدە لید
ئەمانێ خەنسۆدە پێ و
بۆدنە دووسد
هاتێ یووزف ک. بوود
چڕمەو شامامەێ هە گەماڵخان نەود!
هاتێ گشتێان بوود
هاتێ هۆچکامێان
هەرچێ هەسە گەماڵ ژیان تنە
هەمۆشەودایەم وەلدا بۆە و ها وەلدا
لە ڕووژ یەکما
گشت چشتد خاس‌تر لە خوەد ها هۆرێ و زانێ
گاجار نزیکەو بوود
ئەمانێ لەنوو خەێوا تیەێ
یانەیشەگ وەتی نیە
نیەزانی چوەسە
چۆ بۆشی چوەسە
هە زانی هەسە
دوسد بۆە

دووسْ نازارد

دووسْ دڵسووزد

هاتیٚ یانەیشە نەود؟

هاتیٚ هە نەود؟

وڵیٚ کە

قازاشت نەێریٚ

دەس لە قەوەیٚ ئەؤ و خوەد و ئەودؤایەو بکە

گشتیٚان بکەمە نەوکەرْ گەماڵخان!

//

تەێران

دیو و بایەقوورەتەیل و دووسْ گیانایْگیانی

لە گشت چشتیْ دڵد قەڵب بوود
گشتیْ چۆ یەکن
شاوپا نەیْرن
یە هەوەسەگ ئووەکە بۆ
ئووەکە هەوەگ ئووەکەیْ ئووەکە بۆ
یە و ئووە نەیْریْ

هە یەکێگن

هە یەی چشتەگ دواژەیەو بوود و دواژەیەو بوود

خوەی چۆ دڵی قەڵب نیەود؟

چۆ نیەتاسیەێدەو؟

گشتی هە یەکێگن

یەکێگگ هێمان دەرقووەی مەنیە خوەی بترکنی

بەشکم یە دۆا تەقلای بوود

دۆا گیان کەنینی بوود

دۆا گیان کەنینمانە بترکنیمەی

شەوەکی لەی‌نوو هەڵسیم

هێمان گیژ و وەمْ گازْگەورەیلیمن

هایمە تگْ دگانیێانەو

تْ ئۆشی ئڕا یەی‌جارەکی قۆتمانا نیەن؟

نە، گازْگەور گازْگەور نیە

ئە بچوودنەو پەرتخ

لەێوا هە یەی جا چزێگ ناسە پیدەو

تْ لە بەێن چیدە و

یە کام یە ئەزرەت!

گازْگەور یانی دواژەیەوبۆن

بنەمێدەو پید
وە ڕێ زەنەقا بوەێدەد
زەنەق ئلاڵی ئەمانێ نەلاڵی
شەو بچوود ئەمانێ خوەر نەڵاێ
ئەروا نەمێنێ ئەمانێ مەرگ نەڵاێ
نەزانی زینگی یا مردیدنە
ڕاسێ توای نە زینگی نە مردیدنە
ئەمانێ چمان لە پسا لە خەوا تیەی
هێمان گیژ و وڕ و وەمی
چمانێ وە گورزْ نووسەد مەن تمام کوتانەسە ناو کەپووڵدا
لە وەرْ خوەدەو خراو دەی
نیەزانی وە کی
هە یە زانی خراو خراوێگیش دەیدە خوەد
ئەمانێ یە خوەشترین وەختە
زانی کییدن
چقیایدە لە قوڵتیسەێ ڕاسی
خراوەگانیش دەیدە خوەد کەمێ سووکدەو کەێ
تۆەنی قەێرێگ خراویش بەیدە هەر گلارە و باوان و نازار و ئاوەختێ
و گشتکەسێگگ ئەقەورە چارەێ ڕووژنوودگ

لەێ وەختە بکەفێدنەو هۆرد
بیلا خراوەگاند تەڕْ تەڕ بوود
بیلا سووکەو بۆد
یە هاتێ دۆا هەقێگوود بیٚاشتۆد
لەێ دواژە
نکیس مەکە
کووم لە کارد نەود
لە کەس مەکەفە لا!

هەگْ تەزْ گورز کەمٖتاکوت دەرچێ
نقیزەێ خوەد نەی هەڵسیدنەو پا
داڵگەگەێ ها!
تْ تۆەنیدن!
کوڕێگید و کوتێگ!
سە هایدە دەسشوویی و
ئاوێگ دەیدە دەسْپەل و دەمچەودا
کەمْ تر دی خاس لە خەوا هاتیدنە
ئڕا یەگْ دواژەیەو بوود و دواژەیەو بوود
دواژەیەو بۆد و

شەو دۆەشەوە دۆەشەو پێرەشەوە پێرەشەو پەس پێرەشەوە

چشتەیلیگیش هەسە دڵدەو بەن
دڵەخوەشیەیلْ بۆچگێگ:
ڕووژ، خوەر، دارەیل، سەونز، مووسقی، شێتْوێتی، قوڕات، خەنێ
تفەێ خەنێ پێسدە دەمد بوەس زەنەقە پیمان ئڵاوردی!
(چمانێ چشتێگ گرێ لە پەڕ لێوەیلد و دەمد نەێدنەو یەک)
هۆرْ یەکمجارگ چەود کەفتە لێ
ئەمانێ گەردەگۆچان لە ناوکایا هۆچە لێ نیەیلی
گاجاریش ژنێگ گریدە باوشەو
وە ئازای قەڵبد
خوازین لە یەک بمرین
بۆنە تگێ ئاو و چینە زەۆا و قوڵ کەین و بۆنە چەم و تافەدان تیە-
ێد و بۆنە لاو و کەینەێ قاڵ و تواین دنیا بخوڵوومنین و
هاینە لاێ یەک
ئارامدان گرتیە
هاتێ بنووڕینە یەکەو
وە بزگەێ کزێگەو لە پەڕْ لێودان

گاجاریش بۆدە منالٚی
بۆدە چشتْ خوەشێگ
چۆ ئنار
چۆ کورٍْ هەیشتْ نوو سالانێگگ وەلْ ژنْ منالٚئرٍایٚنەوٚێگا ئنار خوەێد
و هەردگێان خەنن
ژن هۆرەو کەیٚ لە منالٚ نیاشتییٚ
کورٍ هۆرەو کەیٚ لە نازار لەیٚ مەمە
قۆتە بوود لە ئنار
پەرٍە
وە
پەرٍە

گەرە گۆچان هلٚاو کەیٚ
وە کوولٚ قاترشەلگەوە!
سە هە یەسە؟
گەردەگۆچان و دلٚەخوەشیەیلْ بۆچگ؟
ئەلٚبەت هەگْ نەمەنیەسان
-چەنێگیش زۆ نیەمێنێدنان
چمانیٚ ئشقْ خەێواهاتنن!-

هاتێ ناو تر بنەیدە پێانەو
ڕازانْ تر بنەیدە دۆ دڵەخوەشیەو
چۆ: بایەقوورەت، ئەفلیج، ئتْئڵامەت
گەردەگۆچانیش ناوێ بنەیم دێو
سە هە یەسە؟
دێو و بایەقوورەتەیل؟

ئەرێ، یەیشە قسیەێگە
مە چوە توایم؟
یەیشە خاسە یەیشە ڕەنگینە
خاس‌تر یەسە نەچیدە ناو فکریەو
ئەرێ ڕاس کەی هەقد وە دەسە
ئەمانێ گازْگەور
گازْگەور دی بۆەسە دووسم
دووسْ گیاناێ‌گیانیم
گیان بێ یەک نەیریم
دووسْ دڵسووزم
لە گشت کەس خاس‌تر یەک ناسیم
هۆرمان ها یەکەو

دەسْ یەک گریم
وە ڕیەگەیٚا

ئەریٚ، دی بایەیٚ بچوودنەو پەرتخ
خوەشم هات لەیٚوا بچوودنەو پەرتخ:
لە قوڵتیسەیٚ گازْگەور
چەوەیلم بنۆقنم و دواژەیەو بوود:
لەنوو ئرٍایٚ یەکم جار
لە نازار لەیٚ مەمە مەیلا مْ نەمرم نەچم لە کیسد
کی بوودە زابت خەرمانْ گیسد
لە ئەوەڵەو هنایٚ دەس کردە پیٚ
تواسم جوورْ تر بچوودەو پەرتخ
ئەمانیٚ چۆ هەمۆشە بانْ تر دا لە وەر و
یەسە نیەزانیٚ چۆ بچوودەو پەرتخ
مە هەمیەت دیٚریٚ؟
بگر بتووپ!
تووپەتووپ بچی!

// تەیٚران

١

کلگەیلْ پاێ
لەبە خڕ و خلۆنکۆ
باوڕ نەکردێ

شێتـۆ
هەلەێوا هات و بێکووم تەک دا لیدەو
یا ڕمیا کووڵد

سەر نایدە سەرێ
تا قسیەیلْ سادەێ خەنێدارێ بکەێد و
لە قورِنْ دڵا بخەنی
وە فەرز:
"-ئەو ڕووژ خاڵوم فلاّنی دیمە سلاّمێ کردمە جواوم نیاس"
(ئلان یەێسەرە لەو ڕووژەو لە ناو فکرێ بۆ!)
یا: " -فەرە دووسْ مەموم فلاّنی دێرم، تیەێدە ماڵمان، ئڕام قسیە کەێ"

ئەمانێ تیەڵێش بۆ
داۆنەێ یەکْ گەنێگ

وە سەرْ یەوە لە سەرْ کەێفْ جارانۆ

دووسێ داشتی
خوەشد هات لە باوشێ بمرێ

وە زڵفێ قەسەم خواردی
وە زەردەخەنەێ

وە کلْ چەوێ
وە چوەێ قەسەم نەخواردی؟!

لە باوشێ نەمردید و
هاتێ بۆشی زینێم!

دی کەس نەیم
کلگەیلْ پاێ
ئەقەورە خڕ و نازار بوود

٢

وە کەس نەدیدەێ
بەهەیشتێگگ ڕووژێ یەی جا لە تێ مردید
هەر کام لە مەرگەیلد
بۆە مەلێگ و
بۆە دەوریشْ گووشەێگ لە بەهەیشت

مەلێگۆم
گشت ڕووژێگ سەرم بڕید

ئێوارەێ تاوسان٥٣

تا دۆاچووڕْ خۆنم ئەڵقوڕانید و
ئە تێریش بۆاتاد
پەنجە ڕەژیدەو!
وشکم کردید و
شەو لەنوو گیان ڕەویایەو پیم
لە شەو لەشد،
شەو تْ بۆ تْ شەو بۆد نیەزانم
چۆن لە کەوڵْ یەکەو
سەر ناینە سەرم
لە یەکەو نەکردمەدان
تْ شەوارْ سەونزێگۆد

خوڕیام مف بنە تیم!
لە توو یەقە و جامەد
مْ مەرگ بۆم
مْ نەۆم
لە ناومەماند
مْ مادڕەنگەیلْ مناڵْ کڵاسْ یەکێگۆم

٨٩/٧/١٤
تەێران

ئەسەکامی

١

شەوێگ لە دؤا شەوەیلْ زمسان

لە پایٚ بوخارییێگگ تا ئاخر دامەسەیەو خوار

ئلاژیامە

نؤسان بەشکم هەیٚ بوخاریە بوود

لەیٚ دؤادؤایلە

قردگیٚ گەرمدەو بکەیٚ

قردگێ تاو گەرمْ خوەش
تا لە پاێ ئڵاژیەید و ئارام خوەدەو بوەێ

دؤەتێگ هاوسامان
سەرەتان دێرێد و هاڵ مەوتە
ئمشەو تؤەنم لە جی ئەؤ بمرم
ئەؤ تؤەنێ لە جی مْ بنؤسێ یا بخەفێ
تؤەنم بوومە داڵگم
تؤەنم ...

لە پاێ بوخاریەگە ئڵاژیەم
دی لە هؤچ هؤرەو نیەکەم
گەرماێ ئارامْ بوخاری
نؤسان هؤچ نیە بێجگە لە بوخاریەگە و ئڵاژیان
نؤسان ئڵاژیانە
ئڵاژیان نؤسانە

ڕووژێگە لە یەکم ڕووژەیلْ وەهار
ئاسمان ئەورە دڵیە بواریٚ
هاڵْ خاسێگ دێریٚ نؤسان لەیٚ هاڵْڕووژە
هاڵْ یەگْ لە چشتێگ ڕەسؤدنەو، دڵنیاؤد
هاڵْ یەگْ چشتێگ بکەفێدنەو هؤرد
لە زؤنەیلْ زؤ یا ئێسا یا بانان

هەلەێوا بکەفێدنەو هۆرد و
هەلەێوا لاپەڕەیلْ دەفتەرەگە سیەیەو بۆن
چوەسە توایۆ بکەفێدنەو هۆرد؟
تۆەنۆ چشتەیلْ فەرەێگ بوود
ئێسا ڕووژنایە یا خاس‌تر بۆشم: چشتێگە چۆ ڕووژنای
نۆسان فەرە جار یەسە: چشتێگە چۆ
گاجار هۆچ چشتێگ چەنە نۆسان چشتێگە چۆ نیە
چەنە ئۆ ڕووژە
ئۆ ڕووژەگ نۆسۆ

له دؤاێ ئێ ڕووژه
لەێ دکوتْشەواره
هەگْ سەرەو نەم
دی هؤچ نیەخوازم

ئەزرەتْ ژیان چیەسەو پەرتخ

هەرسەێ زینێم

نیەنـؤسم

هەرسەێ لە پسا نـؤسم

تاڵبی

دالگم گرەی دلێ هات
وەت:"تاڵبییێگ ها لە ناو یەخچالەگە بشکنەی قاچێگە لێ بخوەیم."
تاڵبی!
لە خوەی ڕەنگینتر هەسە؟

کارەساتێگیش لیە رەنگینتر قوومیەێ؟:
مە ئایەم چەن جا لە ئمرێ وەڵ داڵگیا تاڵبی خوەێ؟

سە شێرێگیش لیە رەنگینتر نیە!

/٥/٤

ئسڵامئاباد

دوان گوورانی

let me in.١
(گلەوەدەرە)

بیلا بامە ناو
لەیٚ دەرە بامە ناو
بام لە ماڵد

دەرەگە بەێرەو
بچڕەم

نەیلەم بچم
دەسم بگر بورەم لە ماڵ

دانرەم
نەیلەم هۆچ نەۆشم
ئەو دەسە بنەو بانْ ئێ دەمە

سەرمەو بنە
ئێ سەرە بنەو بانْ ئەو ڕانە
بچڕ ئەو لاوەلاوە

مەنەی مانێیگ نیەکەم
هۆردەو نیەوم چوە بۆ
هۆرەو نیەکەم چوە توایٚ بوود

نیەتوام مەتەڵ ڕیکوپیکێگ بوود
چۆ یەگ یەکێگ خاس هۆرەو کردۆد
گشت چشتێگیٚ لە سەر تا بن چنۆد
توام گوورانیێگ بوود

کەس نەزانیٚ لە کوورەیٚا دەس کریا پیٚ
کەس نەزانیٚ چۆ ترکیەیٚ
هاتیٚ دکوتیٚ لە هۆرەو بچوود
هاتیٚ لە دْکوتیا بشیٚویدە تیٚ
هاتیٚ لە ناوکایا تمام بوود

نیەتوام لە گشت چشتیٚگ بڕەسمەو
گشت چشتیٚگ بزانم
گشت چشتیٚگ بۆشم
توام زوورم لە هۆرمەو بچوود

توام ئلاٚژیەم
چەوەیلم بنۆقنم
بۆشمە یەکیٚگ
چەنیٚگ خوەشیە لیٚ خوازم!

شێرێگ ئڕای هؤچ

ئڕای هؤرەو نەکردن

ئڕای بێمدوو

ئڕای له هؤرەو بردن

هه یەگْ خوەنیدنەی یا هه هێمان خاس نەخوەنیدنەسەی له هؤردەو بچوود

هەرجوور خوەشد هات بخوەنیدنەێ
ئە تواسی بشێونیدەێ یەکا
ئە تواسی بازێ کرِ یا کەلیمەێ بسرِیدنەو
یا هە شێرْ تر، چشتْ تر لە جیێ بنۆسی

شێرێگ ئرِاێ یاری
ئرِاێ قەشمەری
ئرِاێ قیقە

شێرێگ ئرِاێ نەنۆسان
ئرِاێ نەنۆسیان

//
تەێران

nasnameŷ pirtûk

Bawet: şêri kurdî

Naw pirtûk: êwareŷ tawisan

şaŷir: elî hatemî

Rüberg: çengîz iqbaĺî

Bergsazî: mehîn xudayarî

Hejmar: 1000

Çapemenî: baxi ney. kirmaşan

Çapi yekim: kirmaçan 2011

ê pirtûk le ser erki Weşanxaneŷ baxi ney hatiyese çapkirdin

Kûme şêri kurdî

Êwareŷ tawisan

Elî hatemî

saĺi çap
2011